

Рисолат ва нубувват ила ваҳий нозил бўлишининг бошланиши

10:30 / 26.11.2019 3061

*(ҳижратдан аввалги 13 йил Рамазон ойи, душанбага ўтар кечаси; милодий
610 йил, август)*

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга биринчи бошланган нарса уйқудаги ҳақ туш бўлди. У зот қандай туш кўрсалар, худди тонг ёруғидек аниқ ўнгидан келар эди.

Сўнг у зотнинг кўнгиллари холи қолишни тусаб қолди. Ҳиро ғорида холи қолиб, аҳли оилаларининг олдига тушишдан олдин бир неча кун таҳаннус ибодати қилар эдилар. Бунинг учун озиқ-овқат ғамлаб олар эдилар.

Сўнг Хадийжанинг олдига қайтиб, яна ўшанчага етарли озиқ-овқат олар эдилар. У зотга ҳақ келгунича шундай бўлди. У зот Ҳиро ғорида эканларида фаришта келиб: «Ўқи!» деди.

(У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дейдилар)

«Мен ўқишни билмайман», дедим.

У мени тутиб, сиқди. Ҳатто мени бироз қийнаб қўйди. Сўнг мени қўйиб юбориб: «Ўқи!» деди.

«Мен ўқишни билмайман», дедим.

У мени иккинчи марта тутиб, сиқди. Сўнг мени қўйиб юбориб: «Ўқи!» деди.

«Мен ўқишни билмайман», дедим.

У мени учинчи марта тутиб, сиқди, ҳатто мени бироз қийнаб қўйди. Сўнг мени қўйиб юборди ва: «Ўқи! Яратган Роббинг номи билан. У инсонни алақдан яратди. Ўқи! Ва Роббинг энг карамлидир!» деди.

(Оиша онамиз розияллоҳу анҳо айтадилар)

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ўша оятлар ила қалблари титраб-қақшаб қайтдилар, Хадийжа бинт Хувайлид розияллоҳу анҳонинг олдига кирдилар-да: «Мени ўраб қўйинглар! Мени ўраб қўйинглар!» дедилар.

У зотдан қўрқинч кетгунча ўраб қўйишди. Кейин у зот Хадийжага хабарни айта туриб: «Ўзимга бир нарса бўлмаса эди, деб қўрқдим», дедилар.

Шунда Хадийжа: «Ундай эмас! Аллоҳга қасамки, Аллоҳ сизни ҳеч қачон шарманда қилмайди. Сиз силаи раҳм қиласиз. Заифга ёрдам берасиз. Одамлар қилмаган яхшиликларни қиласиз. Меҳмонга зиёфат берасиз. Фалокатга учраганларга ёрдам берасиз», деди.

Сўнг у зотни олиб, Варақа ибн Навфал ибн Асад ибн Абдулғуззонинг олдига борди (у Хадийжанинг амакисининг ўғли эди). У жоҳилият даврида насронийликка кирган одам эди. Иброний китоб ёзар эди. Аллоҳ хоҳлаганича Инжилдан ибронийчасига ёзар эди. У кўзи ожиз бўлиб қолган қари чол эди. Хадийжа: «Эй амакимнинг ўғли! Биродарингизнинг ўғлини бир тингланг!» деди. Варақа у зотга: «Эй биродаримнинг ўғли, нима кўрмоқдасан?» деди.

Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўзлари кўрган нарсанинг хабарини айтиб бердилар.

Варақа у зотга: «Бу Аллоҳ Мусога туширган «Номус»дир. Эҳ! Қани энди, қавминг сени ҳайдаб чиқарганда бақувват бўлсам эди! Қанийди, ўшанда тирик бўлсам!» деди.

Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Мени улар ҳайдаб чиқарадиларми?» дедилар.

«Ҳа! Қайси бир киши сен келтирган нарсани келтирса, душманликка учрайди. Сенинг ўша (даъват) кунингга етсам, сенга қўлимдан келган ёрдамни берурман», деди.

Кўп ўтмай, (иккинчи ваҳий келмасидан олдин) Варақа вафот этди. Ваҳий узилиб қолди».

«Ислом тарихи» биринчи китоб